

Opvoeden: Puberdochter wil van pianoles af, geef je toe?

Anna van den Breemer schrijft elke week over een alledaags opvoedkundig probleem waarvoor ze een oplossing zoekt. Deze week: je kind oefent nooit op zijn gitaar of de piano, moet je hem van die les afhaken?

Lekker hypocriet: ik koester een klein muziektrauma vanwege de duffe pianolessen die ik vroeger moest volgen (en de ruzies over het verplichte oefenhalfuurtje), maar blaat nu iedereen na dat ‘noten lezen zo belangrijk is’ en dat mijn kinderen dus zeker een instrument gaan leren spelen. Hoe lang moet je je kind aanmoedigen door te gaan met muziekles als hij of zij er een pesthekel aan heeft?

Wat zeggen de deskundigen?

Er zijn meerdere onderzoeken die aantonen dat je bij kinderen een duidelijke verbetering ziet van het IQ als ze langere tijd muzieklessen hebben gekregen. ‘Je oefent de fijne motoriek, leert noten lezen en ervaart emoties als tederheid’, zegt hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder. ‘Al die factoren maken musiceren tot een rijke activiteit, meer dan bijvoorbeeld hockey. Dat is prachtig voor opgroeiende hersenen.’

Wil je al dat prachtigs voor je kroost, dan zul je zelf ook aan de bak moeten. Want zonder aanmoediging lukt het niet, vertelt Scherder. ‘Gemotiveerd zijn is óók een hersenfunctie, en die moet bij jonge mensen nog getraind worden. Het is normaal dat kinderen van 12 jaar willen stoppen met muziekles of sportclubjes. Hun brein is niet in staat te overzien wat de beloning op de lange termijn is.’ Als vader of moeder functioneer je dus als een soort tijdelijke prefrontale cortex voor je kind. Actief stimuleren dus, net als bij tandenpoetsen.

‘Muziek is onderdeel van de identiteitsontwikkeling, net als kleding en mediagebruik’, zegt Yvonne van Sark van Youngworks en co-auteur van

de boeken *Puberbrein Binnenstebuiten* en *Motivatie Binnenstebuiten*.
'Pubers gaan zich afvragen: hoe wil ik overkomen op anderen?'
Misschien past de hobo opeens niet meer in dat plaatje.

Wat kun je doen?

Probeer te achterhalen waarom je kind geen plezier beleeft aan muziekles, raadt Van Sark aan. 'Is er misschien geen klik met de docent? Wil je dochter liever leren improviseren of componeren in plaats van stukken uit het hoofd leren spelen?' Het is fijn als je als ouder beseft én accepteert dat muziek maken méér is dan *Für Elise* van Beethoven. 'Mijn oudste is gestopt met cello, maar ontdekte dat een drummer die hij heel gaaf vindt les gaf. Zo'n rolmodel kan helpen. Nu drumt hij, naast het maken van elektronische muziek op de laptop.'

Uiteindelijk wil je dat je kind musiceert uit eigen wil en niet omdat jij er bovenop zit. Hoe wakker je die intrinsieke motivatie aan? 'Uit onderzoek weten we dat het draait om drie dingen: competentie, dus het gevoel steeds beter te worden, een gevoel van verbondenheid met anderen en autonomie, dus dat je zelf invloed hebt op de muziek die je speelt en wanneer', zegt Van Sark.

Volgens violist Eva Traa helpt het als je kinderen inspraak geeft in wanneer er op de dag wordt geoefend. 'Bespreek bij het ontbijt of ze direct na schooltijd of na het avondeten gaan spelen.' En laat hen zo snel mogelijk samen met leeftijdsgenootjes muziek maken in een orkest of bandje. Traa: 'Zo wordt het ook een sociale activiteit en kunnen ze zich optrekken aan kinderen die nét wat verder zijn dan zij.'

Probeer het muziek maken vanaf het begin zo veel mogelijk onderdeel te laten zijn van het dagelijks leven. 'Is oma jarig? Laat je kind 'als cadeau' een stukje spelen. Is de Sint in het land en wordt de schoen gezet? Ook daarbij kan muziek gemaakt worden', vertelt Traa. 'Bij zulke gelegenheden doet het er niet toe of het een meesterwerk uit vervlogen tijden is, of een stukje dat uit drie tonen bestaat. Het gaat erom dat muziek maken op een positieve manier onderdeel wordt van het gewone leven.'